

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 259.

V Ljubljani, v torek 11. novembra 1890.

Letnik XVIII.

Deželni zbor kranjski.

(Deveta seja, dné 11. novembra.)

Prečita in potrdi se zapisnik zadnje seje in razdelé došle prošnje. Poročili deželnega odbora gledé poprave občinskih potov s Črnega Vrha do okrajne ceste Vrhnika-Polhovgradec in gledé učnih knjig za slovenske ljudske in srednje šole se izročite upravnemu odseku. Potem poslanec Pfeifer utemeljuje svoj samostalni predlog gledé polajšav pri legalizovanji tako-le:

„Slavni zbor!

Znano je visoki zbornici, da je načrt zakona o posilnem legalizovanji takoj pri svojem rojstvu najdel toliko protivja, da ga je državni zbor dvakrat zavrgel dné 28. aprila in 21. junija 1871. l., da ga je pa vlada po ovinkih potem zemljiškoknjižnega zakona v § 31. vtihotapila, kateri paragraf je bil potem navzlic tehtnim ugovorom in resnim pomislom vsprejet v državnem zboru dné 27. junija 1871. l.

Od te dóbe sém dohajale so državnemu zboru mnogobrojne prošnje deželnih zborov, občin in drugih društev zahtevajočo odpravo tega nadležnega paragrafa.

Državni zbor je tudi sklenil 1875. l. odpraviti ta nepriljubljeni paragraf — čemur pa vlada ni pritrdila.

Še-le letos se je pustila vlada toliko omeščati, da je privolila pri vknjižbi nekaterih pisem in listin olajšave, ki se nahajajo v državnem zakonu z dné 10. junija 1890 (drž. zak. št. 109); omenjene olajšave obstoje v tem, da stranka sama lahko doma napravi dotično pismo, pobotnico, odstopno pismo itd., da ji tedaj ni treba hoditi do sodnije ali do notarja, če se vknjižijo taka pisma, katerih vrednost ne preseza napovedanega zneska 100 gld., potem pa da v takih slučajih ni treba poveriti (legalizovati) podpisov pri notarju ali sodniji; — zadostuje, če dva verodostojna (zanesljiva) moža kot priče dotično pismo podpišeta s svojim imenom in priimkom, ter dostavita svojo obrt ali svoj posel, stanovanje in starost s pristavkom, da jima je ta isti, katerega podpis potrjujeta — osobno poznat.

Žalibog so te olajšave — o katerih se gledé formaluosti lahko reči zamore, da se imenujejo olajšave po isti pravici, kakor lucus a non lucendo — zelo omejene, ker ne veljajo za pisma, ki se imajo napisati v deželni deski, za pooblastila in za pisma, v katerih znesek terjatve ali cena ali vrednost kake legovine ali kake pravice ni določena ali pa v kateri navedena svota brez obresti in pripadkov presega znesek 100 gld.

Vendar je to — kar državna postava dovoljuje — gledé sedanjih slabih gospodarskih razmer, pri katerih treba gospodarju na vsak krajcar skrbno gledati, predno ga izdá — vsaj neka olajšava in to je današnje predlagatelj napotilo, predlagati ta postavni načrt, vsled katerega naj bi se vpeljala v državnem zakoniku dovoljena olajšava tudi v naši kronovini; to je v smislu večkrat omenjene državne postave mogoče, če deželni zbor izreče, katere stvari so v mejah državnega zakona malostne.

Sicer so te olajšave — kakor sem že prej omenil — neznatne, vendar pridejo v poštev v tistih slučajih, kedar odpadejo za dotične stranke in identitetne priče, daljna, s troški združena pota, zamude časa, kolek in pristojbina legalizovanja; troški

za pota strank in identitetnih prič so pa tem manje potrebni v sedanjem času, ker bi vsled novo vrenjenih z ogromnimi troški vzdrževanih šol sedanji šolski naraščaj lahko toliko bil izobražen, da si lahko sam doma napiše kakšno odstopno pismo, pobotnico ali drugo izjavo.

Utegne se mi oporekati, da bi se vsled današnjega predloga še bolj razcvetelo zakonno pisarstvo — ali gospóda moja, zakonno pisarstvo je stara stvar, ki bo trajala vse žive dni, če tudi imamo zoper to ostre postave — vsaj se tudi tatvine in drugi pregreški ne dajo zadušiti, dasiravno jih preganjajo paragrafi in hude kazni.

Tudi posilno legalizovanje ne more iztrebiti zakonnega pisarstva, ker je notar — kateremu predloži stranka kakšno listino ali pismo — le dolžan na zahtevanje dotične stranke legalizovati nje podpis, ne da bi bilo notarju treba znati, kaj je v dotičnem pismu ali kdo ga je napravil.

Bojazen, ki se čuje sémtertje, da se bodo — ako se po današnjem načrtu za nekatera pisma odpravi posilno legalizovanje — ponarejala dotična pisma, se mi vidi nekoliko pretirana — gotovo si bode vsak dvakrat premislil in se branil podpisati listino kot priča in temu svojemu podpisu pristaviti cel svoj nacijskonal (ime, priimek, stanovanje, starost, obrt, posel), o kateri listini mu je znano, da je falsifikat bodisi gledé stvari, bodisi gledé osebe, tako, da si mora svest biti, da ga njegov podpis prej ali pozneje spravi v neljubo dotiko s kazenskimi paragrafi.

Gospóda moja! Gledé vprašanja malenkosti usojam se opozoriti na bagatelno postavo, na postavo o pogodnem plačilnem povelju, o sumarnem postopanju, katera zadnja postava priznava kot malostne reči tiste, ki brez obresti in drugih pripadkov ne presegajo 500 gld.

Ako se oziramo na te postave, ki so se dosedaj dejanjsko obnesle, moramo pač priznati, da je meja, ki jo stavi državni zakon, precéj ozka, in da lahko mi, — ako res želimo kake olajšave gledé legalizovanja, — gremo do skrajne meje ter proglasimo v naši deželi za malostne tiste stvari, katere navaja § 1. današnjega predloga.

Moj predlog, ki se nahaja v prilogi, se glasi:

„§ 1. Malostne zemljiško - knjižne stvari v smislu državnega zakona z dné 5. junija 1890, drž. zakonika št. 109, so one, pri katerih v dotičnih listinah napovedani znesek kake terjatve ali cena ali vrednost kake legovine ali kakega prava sploh ne presega svote 100 gld. brez obresti in postranskih pristojbin.“

S tem predlogom naš deželni zbor ni osamljen, ker se pečajo z enakimi olajšavami pri legalizovanji, oziroma vknjižbi, malostnih zemljiškoknjižnih stvari tudi sosedni štajarski, koroški in drugi deželni zbori.

Priporočam, da se moj predlog izroči upravnemu odseku v pretresovanje in posvetovanje.“

(Dalje sledi.)

Okrožnica Leona XIII. italijanskim škofom, duhovnikom in ljudstvu.

VI.

Torej, ko bi se Italija zjediniła s papežem, pridobila bi si mnogo na svojej časti pri drugih

narodih, zakaj kakor je bila sv. stolica blagotvorna za Italijane v obližji, tako so tudi zakladi sv. vere, ki so se zmirom razširjevali iz tega središča duhovnega blagoslova in sreče, poveljevali ime Italije pri vseh narodih. S papežem pomirjena in svoji veri zvesto udana Italija zažarela bi v nekdanji slavi ter bi vse pridobitve pravega napredka uporabljala v svojo čast in korist. Rim pa, mesto katoličanstva v pravem pomenu, od Boga že od nekdaj določeno središče sv. vere in sedež njegovega namestnika, mesto, katero je skozi stoletja obdržalo ravno zaradi te časti svojo mogočnost, Rim, vrnen miroljubivemu in očetovskemu žeslu, stal bi zopet tu, kakor ga je postavila previdnost božja v preteklih časih. Ne bil bi več ponižan le kot glavno mesto samo jedne države, tudi ne bil več razdeljen mej dve vrhovni oblasti, dualizem, ki nasprotuje zgodovini, marveč bil bi dostojno glavno mesto katoliškega sveta, veliko vsled veličastva vere in najvišjega duhovništva, učitelj in vzgled omike in prave izobraženosti za národe.

To, velečastiti bratje, niso prazne misli, marveč dobro utemeljene nade. Trditev razširjena v naj-novejšem času, da sta cerkev in papež sovražnika Italije in zaveznika župornih strank, je le krivično očitjanje in nesramno obrekovanje; to trditev umetno razširja prostozidarstvo ter skuša ž njo prikrivati svoje lastne namene, da ne bi bilo ovirano v svojem pogubonosnem, proti sreči Italije naperjenim delovanji. Toda iz vsega, kar smo povedali, razvidna je resnica: Katoliki so najboljši prijatelji Italije in ne goje prave ljubezni le do podedovane vere, marveč tudi do domovine s tem, da se ne družijo s prostozidarstvom, da zametujejo njegovega duha in njegova dela in v to delujejo, da ne izgubi Italija sv. vere temveč jo zvesto ohrani, da Italija ne napada vere, marveč jo časti kot pokorna hči; da ne ravna s papežem kakor s sovražnikom, marveč se ž njim spravi in sprijazni. — Delajte, velečastiti bratje, z vsemi močmi na to, da luč resnice prodere med ljudi, da se jim odpró oči ter spoznajo, kje je njihov dobiček, kje so njihove koristi, ter se prepriča, da je le tedaj pričakovati prihodnosti, vredne italijanske preteklosti, če se Italija trdno oklene sv. vere in naredi mir s cerkvijo in papežem.

O da bi to dobro premislili, če ne udje in pospešitelji tajne zveze, ki si namenoma prizadevajo, da bi na razvalinah katoliške vere osnovali novo podobo italijanskega polotoka, temveč oni, kateri nevedoma podpirajo njihovo politiko ter pospešujejo njihovo delo; naj premisli pred vsem posebno mladina, katera nima še potrebnih izkušenj ter se dá kaj lahko premotiti prevladajočemu nagnenju. Naj bi vendar prodrlo prepričanje, da vodi sedaj pričeta pot Italijo v največjo nesrečo. Le svesti si svoje dolžnosti in ljubezni do domovine opozarjamo zopet na pretečo nevarnost.

Toda, da pridejo ljudje do spoznanja in da ne bode zaman naše prizadevanje, potrebno nam je pred vsem prositi pomoči z nebes. In zato naj se pridruži, predragi bratje v Kristusu, vkupnemu delovanju tudi molitev; in sicer splošna, vstrajna, goreča molitev, ki bo Sreču božjemu delala rahlo silo ter dosegla mnogo milosti za našo Italijo, da se prepriči vsaka preteča jej nevarnost, posebno pa najhujša: izguba svete vere. Prosimo Marijo, našo posredovalko pri Bogu, zmagovito kraljico sv. rožnega venca, katera je dobila tako oblast nad pe-

klenskimi močmi in se že tolikrat pokazala Italiji kot ljubeznjiva mati. Z istim zaupanjem obrnimo se do svetih apostolov Petra in Pavla, katera sta pridobila ta posvečena tla za katoliško vero, posvetila jih s svojim trudom in napojila s krvjo svojo. Kot želja in zastava pomoči božje, katero prosimo, in kot znak naše posebne ljubezni naj Vam bo apostolski blagoslov, katerega delimo, velečastiti bratje, Vam, Vašim duhovnikom in vernim ovčicam iz vsega srea.

Dano v Rimu pri sv. Petru dne 15. oktobra 1890. l., v trinajstem letu našega papeštva.

Leon XIII., papež.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. novembra.

Notranje dežele.

Predsednik drž. zbora dr. Smolka, ki je dne 5. novembra krepak končal svoje 80. leto, objavil je nastopno zahvalo: O priliki mojega dovršenega 80. leta došlo mi je toliko čestitke, da mi ni mogoče vsakemu posebej se dostojno zahvaliti. Zato nastopim pot javnosti ter izrazim svojo iskreno zahvalo vsem, ki so se me prijazno spominjali ta dan.

O deželnem predsedniku šlezjskem dr. pl. Jägerju poročajo listi, da se misli umakniti političnemu življenju. Šlezjski Slovani pač ne bodo potočili nobene solze za njim; morda pa dobé še kakkega bolj „odločnega“ načelnika, ki bo kos rastočemu Slovanstvu v Šleziji.

V Brnu bodo v kratkem volitve v obrtno in trgovinsko zbornico. Do sedaj seveda Nemci jedini vladajo v tej vzlasti obrtnemu in trgovskemu stanu važni skupini. Iz čeških listov moravskih posnamemo, da se za prihodnje volitve posebno živahno pripravljajo tudi Čehi ter da se je v ta namen osnoval v Brnu posebni odbor zaupnih čeških mož, ki vodi vse volilno gibanje.

Občinske volitve na Reki. Občinski svet na hrvatski Reki je popolno v rokah italijansko-ogrskih mestnih očetov, ki so bili do zdaj vedno soglasno voljeni, ker ni bilo nobene nasprotne stranke. Ti mestni odborniki so pa tudi slabi gospodarji mestnega premoženja ter so vzlasti mnogo denarja potrosili za ogrsko-italijanske demonstracije, zastopnik hrvatske Reke je seveda moral tudi pričujoč biti, ko so pokladali venec na grob ogrskih mučnikov v Aradu. To so vzroki, ki so vzbudili nasprotje mej mestnimi očetmi in prebivalci, zato bo dopolnilna občinska volitev, ki se vrši dne 27. nov. zelo živahna.

Katoliško-politično društvo v Šleziji obhaja dne 16. t. m. svoj dvajsetletni obstanek. V proslavo tega spominskega dne se bo vršil izredni društveni shod v Kathreinu, na katerem bodo razven drugih govorili vsi trije katoliško-slovanski poslanci v šlezjskem deželnem zboru. Imenovano društvo si je pridobilo za politično probujo češkega naroda v Šleziji obilnih zaslug, zato mu je želeti, da tudi v prihodnje prav krepko napreduje.

Razprave o Velikem Dunaju vrše se sedaj v posebnem v ta namen odbranem odseku. V prvi seji je poslanec Schöffel oporekal, da se silijo spojiti z Dunajem občine, ki so se oglasile proti združitvi. Toliko prostosti bi se jim vendar moralo dati, da si prosto volijo svojo občino. — Pri isti priliki je poslanec Lueger marsikaj grenko-resničnega povedal dunajskemu županu. Očital mu je, da je on kriv vseh nemirov v mestnem zboru, ker strankarsko vodi obravnave, in ker je omenil ces. namestnik, da se namerava omejiti svoboda govora, rekel je Lueger, da se bo v tem oziru umaknil le — policiji, ki bi ga siloma tirala iz mestne zbornice, mislil si je pač vrli poslanec: *Malo periculosam libertatem, quam quietem servitutum.*

Vnanje države.

Bolgarija. Dne 8. t. m. je sprejel princ Ferdinand v avdijenci vdeležence cerkvenega zbora, kateremu je bil predsednik metropolit Gregorij. Dan pozneje pa je sprejel princ Ferdinand deputacijo sobranja, katera mu je izročila addresso na njegov prestolni govor. Odgovor se glasi mej drugim tako-le: „Národní zastopniki so z navdušenjem sprejeli zagotavljanje, da sta knez in vlada njegova, kateri narod popolno zaupa, sklenila, tudi zanaprej gojiti dosežanjo politiko. Zastopniki národa bolgarskega so srečni, da morejo zagotavljati Vašo kraljevo visokost, da se Bolgari ne bodo strašili nikakih žrtev, katere bodo pomagale tej politiki do konečne zmage.“

Francija. Zbornica je sprejela vse točke vojne proračuna, in sicer redne in izredne brez izpremembe. Montfort (desničar) je predlagal, da naj se pomnoži število jezdarnic. Temu predlogu je ugovarjal minister Freycinet in poudarjal, da je treba pred vsem zgraditi prepotrebne trdnjave.

Luksemburg. „N. Fr. Pr.“ se poroča 8. t. m. mej drugim: Pod predsedništvom vojvode-regenta se je vršilo dveurno ministersko posvetovanje, katerega se je vdeležil tudi prestolonaslednik. Ministerski svet je rešil sedanje važnejše zadeve. Viller, kateri je bival do zdaj kot kraljev tajnik v Hagi,

ostal bode za naprej pri vojvodi-regentu. Mej čestitkami, katere je dobil vojvoda od vrhovnih vladarjev je posebno čestitka cesarja Franca Jožefa presrečno izražena.

Belgija. Iz Bruselja se poroča 9. t. m. listom: Stranka belgijskih delavcev je priredila danes v Monsu, Litihu, Antverpnu, Levenu in drugod izjave za dovoljenje splošne volilne pravice. — „Moniteur“ objavlja kraljev odlok, v katerem sprejema kralj ostavko Volderjevo kot ministra notranjih zadev, ter imenuje za njegovega naslednika Melota.

Grecija. Komaj osnovana grška vlada ima neki že neprilichnosti. Vplivni poslanec Ralli namerava neki dne 10. t. m., — tako se poroča iz Aten, — vložiti dve interpelaciji, in sicer z ozirom na razpor med grškim patrijarhom in turško vlado, in gledé na mnoge naredbe, katere je izdala Turčija za Kreto. Če ne bode mogla nova vlada Ralliju povoljno odgovoriti, bode Ralli s pomočjo Trikupisa in tovarišev njegovih lahko odstranil Delyannis-ovo ministerstvo.

Irsko. Nedavno v Dublinu zbrani škofje so izdali skupni pastirski list, v katerem pojasnjujejo svoje stališče gledé na različna irska vprašanja. Pred vsem pa omenjajo slabe letine in opominjajo vlado, naj pomaga ubogemu ljudstvu, in sicer s tem, da mu dobi dela, ker jih je žalostna skušnja učila, da milodari one ubožne ljudi, kateri so zmožni dela, le demoralizujejo. Škofje ugovarjajo nadalje razglasu, s katerim hoče vlada uporabljati za stradajoče samo ubožne zakone; ob enem pa opominjajo ljudstvo k molitvi, da Bog sam odvrne od njih lakot. Nadalje pravijo, da so primorani zavračati napade in obrekovanja katoliški veri, kakor tudi irskemu ljudstvu sovražnih listov, s katerimi jih hočejo črniti pred ljudstvom ter mu odvzeti njegovo zaupanje do cerkvenih knezov. Pred dvema letoma so svarili škofje po svoji dolžnosti ljudstvo pred nepremišljenim, zasramovalnim obrekovanjem dekretov, katere je bil tedaj sv. oče izdal; da, po prepisih sv. stolice so opominjali, da nima oni dekret čisto nič skupnega s politiko, marveč le z morálo, in prsili so verno ljudstvo, naj pomisli, da ima papež v vseh rečeh, katere se tičejo vere in pravosti, od Boga mu podeljeno pravico, odločevati s popolno veljavnostjo. Škofje poudarjajo, da se odločno potezajo za naredbe, omenjene v papeževem dekretu; poudarjajo naposled, da bodo z vso ljubeznijo stali na strani ubogih, pregnanih najemnikov. In v upanju, da bodo zbornici predloženi predlogi, če se uresničijo, vendar izboljšali stanje nesrečnega irskega prebivalstva, prosijo še jedenkrat vlado, da se usmili irskega naroda. — Ta v resnici apostolski list gotovo ne bode zgrešil svojega namena.

Izvirni dopisi.

Iz Domžal, dne 10. novembra. Z velikim veseljem pozdravili smo novice, da je gosp. baron Apfaltrern izročil dne 7. novembra interpelacijo podpisano od slovenskih in nemških poslancev gledé kamniške železnice. Mi smo za to poslancem že izrekli pismeno zahvalo, in to danes tem potom še enkrat storimo. Železnica od Čeruč do Trzina ni le delana t i k o m a državne ceste, ampak stoji n a državni cesti. Kamna so namreč pomaknili proti sredi ceste in več kilometrov naj bi tekla železnica n a državni cesti. Ali ni to nespamet? Kake nesreče se bodo godile! Že zdaj se konji plašijo, ako vidijo samo stroj, ki prevaža šuto, kaj pa še-le potlej, ko bodo videli dolgo črno kačo zvijati se prav na veliki cesti. Že človeka prešinja nekaj strah, ko vidi železnico drdrati naravnost proti njemu, zlasti po noči. Kaj bo pa počela neumna živina, kateri se ne more dopovedati, da se jej ne bo nič zgodilo? Ni ga korenjaka, da bi mogel takrat obdržati konja, zlasti če ima dva in morda oba čila. Je vse zastoj. Naš poštni hlapec mi je pravil, da je peljal s posebnim vozom v Ljubljano, ker pošta ni mogla vsega naložiti, komaj „kljuza“ od daleč zagleda železniški stroj, bila je vsa neumna, začela je mendrati, ušesa dvigati, skušala je riniti zdaj na levo, zdaj na desno. Hlapec videč, da ne opravi ničesar, izpreže hitro konja, pusti voz na cesti in teče s konjem v bližnji gozd, a tudi tukaj se žival ne dá ukrotiti, plesala sta okoli smerek in po grmovju, da je imel hlapec vsa krvave roke. Hlapec sam je rekel pozneje: Jaz se čudim, kje je stara „kljuza“ dobila toliko moči in, drugokrat komaj na pol živa je bila takrat vsa po konci. Vsak pa tudi dobro vé, da je dunajska cesta najbolj „živa“ in bodo gotovo tudi še pozneje noč in dan vozovi na tej državni cesti. Primeri naj se, da se bosta dva vozova srečala, v tem hipu naj pridrdra hlapec in nastala bo babilonska zmešnjava, in ako bi utegnil ravno takrat konj po muhah udariti, bi se mu znal rep okrog železniškega kolesa oviti in — po njem je.

Pa ostanimo resni, ker je stvar sama na sebi silno resna. Gospodje! Vam je znano, da so se tukaj že nesreče godile, akoravno, hvala Bogu, ne

še prav velike, nikar ne recite: „Dokler se nobena velika nesreča ne zgodi, toliko časa naj tako ostane.“ Vi niste radi nesrečni, mi tudi ne, vsak pa, kateri si je te okraje ogledal, mora reči, da drugače skoraj ni mogoče, ako železniška proga ostane na veliki cesti.

Drugi zopet pravijo: „Vsaj se bo žival privadila.“ Tudi ta je prazna! Ali mislite, da bomo vedno ene in iste konje imeli? Zraven tega pa gotovo tudi tisti gospodje, ki pravijo, da se bode žival privadila, nimajo vedno tistih konj. Danes človeku konj dopada, čez mesec dni morebiti ne več in proč ž njim, zlasti če mu kaže kaj dobička. Tedaj, ta je popolnoma prazna, konjska barantija je vedno bila in bo, zlasti pri nas v Domžalah, kjer imamo toliko konjskih barantačev.

Gospodje od naše železnice nas tudi s tem tolažijo, da bodo napravili ograjo, visoke „planke“. No, ta bo pa spet lepa. Na sredi ceste visoke „planke“! Po našem bo to še slabejši, kakor če prosto ostane. Žival, posebno konj, se dostikrat dá pomiriti, če si strah dobro ogleda. Tako pa bode konj gledal in poslušal, kaj gromi in hrope za plankami in ker ne bo mogel nič videti in ropotanja ne bo konca ne kraja, rinil bo v stran ne brigaje se, kaj ali koga ima na vozu.

Poprej je bilo vedno polno žensk na cesti, ki so se kar same v Ljubljano vozile, a zdaj ne vidiš nobene več, še moški se bojijo. Jaz sem se poprej večinoma sam vozil v Ljubljano, a zdaj ne grem za nobene denarje, še z voznikom se nerad vozim. Ako nas ima železniški stroj srečati, mora voznik konja izpreči, ga daleč proč peljati, pa še „polko“ plešeta. Drugi konjem oči zavezujejo, pa pravijo, da s tem ni nič pomagano. Ali nas morebiti s tem gospodje res mislijo prisiliti, da bomo vse konje poprodali in se le z železnico vozili?

Sploh se nam pa zdi, da se ta železnica dela preveč samooblastno. Nobenega človeka in ne dobrega sveta ne poslušajo in nobena pritožba nič ne izdâ. Kdo more prešteti vse pritožbe in „rekurze“, kdo vse sitnosti in poškodovanja, katera smo morali doživeti ravno zaradi brezozirnosti nekaterih gospodov, kateri imajo pri tej železnici glavno besedo. Le en slučaj.

V Domžalah je komisija zapovedala nekemu gospodarju, da mora kozolec prestaviti, ker je preblizu železniške proge. Pogodili so se za 10 gld. Komisija, na čelu jej gospod sodnik iz Kamnika, mu je potem odkazala prostor, kamor naj postavi kozolec. Mož uboga in stori, kakor se mu je zapovedalo. Čez nekoliko dni kozolec zopet stoji in sicer prav tamkaj, kjer mu je bilo odkazano. Gosp. inženir in tudi komisije so potem večkrat hodile memo kozoleca in je bilo vse prav. Zdaj pa strmite! Pretečeni teden pa pridejo železniški delavci in začnejo tebi nič meni nič, kozolec podirati. Gospodinja skoči iz hiše in zakriči: Za božjo voljo, kaj pa delate? — „Kozolec bomo podrli“, je bil odgovor. — „Vsaj toliko počakajte, da pride gospodar dom“, tako jih prosi gospodinja. — „Nam nič mar, mi imamo to zapoved.“ — Ko pride gospodar, je bil kozolec že na tleh. Pozneje je zvedel, da je bil kozolec še preblizu. Mož gré v Kamnik, da bi napravil pritožbo zoper tako ravnanje; gospod doktor tožbe ne sprejme. Kmet gré najprej k gospodu okr. sodniku in ta mu reče, da naj toži. „Kaj bom vedno tožil“, odgovori že nevoljno kmet, „Vi, gospod sodnik, se morate zá-me potegniti, vsaj ste Vi takrat vodili komisijo, ki mi je odkazala prostor, kamor naj prestavim kozolec.“ Sodnik je molčal in ubogi kajzar šel je ves obupan domov in zdaj bo moral kozolec postaviti prav pred vežna vrata, ker drugam nima prostora, sosed pa mu že obeta, da ga bo tožil, ker bo s kozolecem njemu zaprl ves razgled pred hišo. No, kaj hoče zdaj začeti revni kajzar? Ali se hoče s sosedom v pravdo podati, ali hoče železnico tožiti, ali hoče kozolec v peč znositi? Jaz bi mu svetoval zadnje, se bo vsaj nekaj časa grel zdaj po zimi pri peči; ako se pa podâ v pravdo, naposled ne bo kozoleca in ne gorkota ali pa še kajže ne. Marsikaj imamo še na srečo gledé te železnice, pa bomo že še kaj povedali, da so se le enkrat začeli višji gospodje oglašati.

Mi nismo nasprotniki kamniške železnice in smo tudi že veliko žrtvovali zá-njo, ali zdi se nam, da nekateri prav preveč prezirajo našega trpinakmeta.

Od Pohorja, 8. novembra. (Hornik. Odlikovanci.) Okoli mesta Draždjane bivajo takozvani Lužiški Srbi. Oni so majhen otok sred nemškega morja. Vkljub

malemu številu so vendar na književnem polju živahno delavni, o čemur pričujejo njihovi periodični listi. Med književniki nahaja se vzlasti ime Hornik. Ta je povodom tisočletnice smrti sv. Metodija zložil spisič, ki razpravlja o književnem delovanju omenjenih Slovanov. Pisalec*) teh vrstic je rečeni sestavek prinesel prijatelj, a ta ga je dobil neposredno iz rok avtorja, s katerim sta se pajdášila na potu v Velehrad. Dotični spis je nekoliko dnij pozneje v posnetku priobčil „Slovenec“. Zakaj li naznanjam to? Zavoljo tega, ker upam, da bom razveselil svojega prijatelja in pa v obče prijaznice knjige slovanske, ako po tem potu priobčim vest, da je pisatelj Hornik postal kanonik pri „Sv. Petru“ v Budišinu ter ob enem skolastik pri imenovanej kapituli. Kako se tega odlikovanja — piše „Čech“ — raduje vsaki Lužičan, tako bode nedvomno tudi po Češkem in podrugod ta novica povzročila veselje mnogim častilcem odličnega gospoda, ki je po slovanskem svetu dovolj znan. Veleđostojni gospod Mihajel Hornik rodil se je dné 1. septembra 1833 v vesnici Worklecij v Lužici; duhovnik postal je leta 1856 ter je celih 34 let v Budišinu deloval kot kateket, drugi in prvi kapelan ter ob enem kot vikarista, od leta 1871 pa kot župnik pri srbskej cerkvi „u naši milé Paní a sv. Mikuláše“ v Budišinu. Vlani dné 28. okt. imenovan je bil častnim kanonikom imenovane kapitule, a sedaj je členom sedelnim.

Ministerstvo za trgovino je odobrilo imenik razstaviteljev, katerim so se priznala odlikovanja povodom razstave v Gradcu. Z Malega Štajara so za poljske pridelke bile odlikovane družnice (kmetijske družbe Štajarske): Brežice, Bistrica, Laško, Slovenjigradec, Trebovlje, Sevnica; potem vlastelinstvo Radovanje pri Mariboru. Za ostale gospodarstvene in zemeljske proizvode: pl. Adamović v Velenji, Planinšek v Ptui, Lauterbach na Poljzeli, Petzrik v Slovenjibistrici, Zanier pri sv. Pavlu v Savinjskej dolini, Hausenbichler v Žalcu, knez Salm-Reifferscheidt v Novocelji, ručarska družba v Trebovlji, Lapp v Žaleškej dolini, Rudarstvo v Celji, tvornica za cement pri Zidanmostu, nasledniki Lohningerjevi v Mislinji, Schütz v Liboji, Witthalm v Laškem, Viertl v Slovenjigradcu. Za ribarstvo: Robič v Mariboru. Za lesovino: Topolovšek na Svetini pri Celji, Beltrame v Mariboru. Za tkalstvo in obleko: Kokošinek v Mariboru, Makoter v Mariboru. Za znanstvo in šolstvo: Weitzinger v Mariboru, mestnošolski svet v Mariboru, šole v Mariboru, v Radgoni, v Celji, v Ormožu, v Dobovi, v Globoku pri Brežicah, v Slovenjigradcu, pri sv. Magdaleni v Mariboru, pri sv. Vidu blizu Ptuja, v Trbovlji, potem nadučitelj Jurkovič v Šmarji, Gračnar v Celji, pl. Neupauer v Mariboru, Novak v Celji. Za zdravstvo: Rádenci pri Ljutomeru, oskrbníštvo „Rimske“ in „Rozalijske“ Slatine pri Poljčánah. Za kemične proizvode dotična tvornica v Hrastniku in pa Broz v Mariboru. Za živila: Berner na Slatini in Majdič ob Hudinji pri Celji. K temu bodi še pristavljeno, da je za cerkveno-obrtno umetnost častno diplomu dobil Albert Samasa v Ljubljani, za turistiko pa častno diplomu Lergetporer na Bledu. Tudi v Gradcu bivajoči slovenski rojak in ravnatelj Vidovič spada med odlikovance.

*) V mojih dopisih napisano besedo „pisalec“ sem že večkrat bral tiskano v podobi „pisatelj“. Toda „pisalec“ in „pisatelj“ po mojej sodbi nista istovetna pojma, ker vsaki „pisalec“ še ni „pisatelj“ Dopisnik.

Dnevne novice.

(Deželni zbor kranjski) je danes ob 3/4.2. uro popoldne sklenil sejo, ker se je pri vravnavi zdravstvene službe v občinah nadejati obširnega razgovora. Ta reč pride torej na vrsto kot prva točka prihodnje seje, ki bo v petek 14. t. m. — Obširno je utemeljeval poslanec Svetec svoj predlog za ustanovitev deželnega nadsodišča v Ljubljani. Ker imamo premalo prostora, morali smo odložiti poročilo za jutri.

(V Vojniku) namerava nemški „šulferajn“ staviti javno šolo. Dne 28. oktobra se je, kakor poročajo časniki, društveno vodstvo na Dunaji že posvetovalo gledé stavbe. Da se všolane občine ne skladajo z ravnanjem krajošolskega sveta v Vojniku, o tem pričujejo, kakor se nam piše, na dotičnih mestih vložene pritožbe. Jedna okolica je že izposlovala, da so jo odluščili od šole v Vojniku. Kako bodo rešene vloge Škofljevesi, od tega bode odvisno vprašanje gledé stavbe novega šolskega poslopja v trgu od strani nemškega „šulferajna“.

(Važen odlok za stavbinske mojstre.) Ze dlje časa so se prepirali s stavbinskimi mojstri tesarji, ali smejo stavbinski mojstri izvrševati tudi tesarska dela, in sicer samostojno, brez tesarskih mojstrov. Ministerstvo notranjih zadev je zdaj s sporazumljenjem trgovinskega ministerstva odločilo, da sme stavbeni mojster s tesarskimi pomočniki postavljati tudi ostrejša brez tesarskega mojstra. Ta ministerski odlok se je naznanil vsem okrajnim glavarstvom. — Kaj porečejo k temu oni državni poslanci, ki v svojem obrtno-postavnem načrtu zahtevajo ravno nasprotno?

(Gosp. kustos prof. Müllner) bo v četrtek dné 13. t. m. zvečer ob 6. uri predaval v deželnem muzeji „Rudolfinum“ o izredno zanimivem velikem čolnu, ki je bil nedavno najden na Kozlerjevem barji. — Povabljeni so vsi, ki se zanimajo za domače starine.

(Na graškem vseučilišču) je bil za doktorja prava promoviran avskultant g. Viktor Ahačič.

(Na Visokem pri Kranju) je bil pri neki pi-jači z nožem smrtno ranjen oženjeni posestnik Jože Stružnik.

(Tatovi v cerkvi.) V nedeljo pred vernimi dušami prišel je popoldne v cerkev v Ajdovščini neki človek ter se je vsedel v klop tik mrtvaškega odra, se delal kakor da bi molil, včasih pa se je približal odru in stikal po denarju na krožniku. Ljudje ga opazijo in opomnijo na to cerkvenika. Gospod sodnik, ki je prišel v tem v cerkev, takoj pokliče orožnika, ki ga je tudi odvel v ječo. Nabral je nekaj čez tri goldinarje. — Po noči od 4. do 5. t. m. so vlomili tatovi v farno cerkev v Etendorfu pri Labudu na Koroškem; oskrunili so tabernakelj, pobrali kelihe in druge posvečene posode, tako da duhovnik drugi dan ni mogel maševati.

(Ponarejalec denarjev.) Ptujskemu okraju pristojni 55 let stari Blaž Simonič, ki ni izvrševal nobenega dela in le po noči odhajal z doma, bil je že dlje časa na sumu, da ponareja papirnat denar. Dne 29. oktobra zvečer so poslali orožnika Žirovnika, da straži okoli hiše, kjer je Simonič prebival. Še le proti 5. uri zjutraj pride Simonič iz hiše ter jo krene po potu proti Mariboru, kamor mu je sledil orožnik. Ko pa Simonič kakih 100 korakov od hiše zagleda orožnika, vrže hitro nekaj v cestni jarek v sneg. Orožnik to stvar pobere in najde tri v papirju zavite steklene ploščice, malo knjižico, v njej pa 6 papirnih goldinarjev, od teh so razun jednega najbrže vsi ponarejeni. Na to so preiskali Simoničevo stanovanje ter so našli več kosov papirja za denar, dokaze, da je sum opravičen. Simoniča so prijeli in ga odvedli v Maribor v preiskovalni zapor.

(Vtonel) je 24. oktobra v Ljubnem posestnikov sin Ivan Rakun, ko je v gozdu drva sekal; metala je reveža namreč že dlje časa božjast in vrgla ga je ob tej priliki v potok, kjer je nesrečnež vtonel. Sicer so ga kmalu potegnili iz vode, vendar ga niso mogli oživiti.

(Iz Hrušice v tržaški škofiji) se nam piše: 9. t. m. se je obhajala tukaj redka slovesnost. Blagoslavljal je P. Hugolin Sattner iz Ljubljane novi križevi pot. Tukajšnji prečast. g. dekan Anton Rogač, brat rajnega dr. Rogača, spisovalca življenja svetnikov, je letos z velikim trudom popravil cerkev in župnijsko hišo. In ker je križevi pot na dve strani koristen, je namreč lep kinč cerkve in vir duhovnih milosti, naročil ga je pri akademiknem slikarju Simonu Ogrinu na Vrhniki. Letá je za 500 gld. slikal podobe in preskrbel okvire iz brastovega lesa, nekoliko pozlačene. Slike so prav čedne in spodbudne. Ker je taka slavnost v našem kraju prav redka, zbralo se je nenavadno mnogo ljudi — za dve cerkvi, in devet duhovnikov, večinoma Kranjcev, ki pastirujejo v bližini. V lepem sprevodu so nesli domači mladenči podobe v cerkev, dekleta so svetila. Opravilo je trajalo od devetih do poldne in je bilo prav spodbudno.

(Dunajska kmetijska in gozdarska razstava) ima izgube 84.000 gld. Od teh bodo iz garancijskega zaklada pokrili 60.000 gld.; ostali znesek pa bo moralo poravnati ministerstvo poljedelstva. Kot vzrok za slabi vspeh omenjajo neugodno vreme in pomanjkljivo nadzorstvo.

(Iz Koroškega): Cesar je daroval 370 gld. prebivalcem v Mostiču, po toči poškodovanim. — Za vravnavo Zile je vlada pripravljena dati 134.000 gld., ako tudi dežela Koroška toliko odloči v ta namen.

(Grozovit hudodelnik.) Potepuh Tomaž Ogriz, — kakor poroča „Mir“, — je napadel Jakoba Go-

ričnika v gori pri „Gospej Sveti“, ga šestnajstkrat zabodel in mu vzel uro. Oropani ni bil mrtev, kakor je hudodelnik mislil, ampak je še prilezel v celovško bolnišnico. Isti dan je hotel Ogriz oropati nekega voznika, kateremu je denar ponujal, ako bi zapeljal v stransko pot v les. Voznik pa ni hotel, ker je videl Ogriza že krvavega in opraskanega in se ga je bal. Ta voznik je nekaj dnij pozneje v Celovcu videl Ogriza ter ga ovadil, da so ga prijeli. Hudobnež je bil že večkrat zaprt.

(Štajarski deželni zbor.) V 13. seji štajarskega deželnega zbora je poročal odsek za deželno kulturo o cesti prve vrste iz Radgone v Ljutomer in sicer od mostu čez Muro v Radgoni pa do tja, kjer pride ž njo v dotiko ljutomerska kolodvorska cesta. — Poslanec Jerman je utemeljeval svoj znani predlog, da naj se spremenita §§ 13. in 14. opravičnega reda v deželnem zboru ter predlagal, da se izroči v formalnem oziru odboru za občinske stvari. — Poslanec Posch je utemeljeval svoj predlog, da se osnuje deželni kulturni svet. Njegov predlog se izroči deželno-kulturnemu odseku. — Na to je poročal finančni odsek o predlogu Robičevem in tovarišev njegovih, da se postavijo nekatere šole iz četrte plačilne vrste v tretjo. O tem je poročal poslanec Endres in je na posled predlagal: Visoki deželni zbor naj sklene: 1. Da se predlog Robičev in tovarišev njegovih odkloni. 2. Deželni zbor izraža nado, da se bode deželni odbor oziral po dogovoru z deželnim šolskim svetom na opravičene prošnje gledé razvrstitve plače na štajarskih ljudskih šolah ter v tem oziru ustregel prošnjam, v kolikor to dovoljuje stanje deželnega premoženja. 3. S tem, da se sprejme predlog II, je prošnja ravnateljstva zveze slovenskih učiteljskih društev rešena. — Poslanec Robič opomni, da so ga neprijetno dirnoli razlogi finančnega odseka, ter izjavlja, da je bila usoda njegovega predloga tedaj zapечатena, ko je bil izročen finančnemu odboru. Popolnoma napačno je, da se hoče s predlogom seči v pravice deželnega šolskega sveta. On (Robič) ni hotel nič družega nego deželnemu šolskemu svetu z ozirom na izpremenjene razmere omogočiti, da se nekatere šole iz četrte plačilne vrste v tretjo postavijo. To je potrebno, da se odpravi primanjkljaj učiteljskih močij na kmetih. — Poslanec Jerman podpira Robičev predlog, ter predlaga, da bi se prošnje ravnateljstva zveze slovenskih učiteljev izročile deželnemu odboru, da jih reši v svojem delokrogu. Predlog Jermanov ostane v manjšini. — Po poročilu poslanca Srnce se dovoli mestni mariborski občini pobirati po 3 kr. od vsakega goldinarja priznanih in uradno določenih dohodkov od stanarine za nadaljnih šest let, to je, od 1. januarja 1891. leta do 31. decembra 1896. leta.

(Deželni zbor koroški.) Pri posvetovanji o deželnem šolskem zakladu je razpravljajal poslanec Einspieler znane zahteve in pritožbe koroških Slovencev zaradi šolskih razmer ter poudarjal, da se preosnovi učni načrt z materinim jezikom kot podlaga versko-nravni vzgoji ter da se razdeli deželni šolski svet v nemški in slovenski oddelek.

(Nemška protestanska šola v Zagrebu.) Kakor „Obzor“ poroča, vpisalo se je letos v nemško evangelijsko šolo blizu 60 katoliških otrok in le 20 protestantskih. To je žalostni dokaz, ki priča, da zagrebško občinstvo še vedno hiti za švabščino in da mu je malo na tem, je li se vzgaja mladina v hrvatskem duhu ali ne. — O enaki prikazni smo vsako leto tožili tudi v Ljubljani, letos vendar je pri nas nehala ta nestvor „katoliško-protestanske šole“.

(Najnovejša Kneippova ozdravljanja.) Iz Wörs-hofen-a se poroča dné 7. t. m.: Neka gospa iz Zgornje Avstrije, ki je bila skozi sedem mesecev brez glasú, dobila je po osemdnevnem zdravljenji z vodo zopet čist, zvonek glas. — Petinsedemdesetleten kmet, ki je imel raka na jeziku, je bil ozdravljen. — Neki uradnik iz Srbije, dve leti slep, ki je za zdravljenje izdal že 2800 gld., se veseli zopet belega dné in zdravih očíj.

(Jetika — ozdravljiva?) Že več tednov kroži po časnikih novica, da se je posrečilo zdravniku dr. Kochu v Berolinu z ugodnim vspehom zdraviti jetične bolnike. Sostavil je namreč neko tekočino, katero vbrizgava bolnikom pod kožo, kakor pri cepljenju kôz. Do sedaj je ozdravil več nego sto takih bolnikov, nekatere mej njimi je že pljučna bolezen mučila dolgo časa. Dotična zdravilna tekočina namreč ukonča bacila v tuberkulah in tako reši človeka gotove smrti. — V koliko da je ta no-

vica resnična, videli bomo kmalu, ko se imenovano zdravilo napravi v velikih množinah ter se dološlje zdravnikom po svetu. Gotovo je, ako se to res posreči zdravnikom ozdravljati pljučno bolezen, da je zdravilstvo zopet zelo napredovalo in da bo strahovalo sedanjemu človeštvu najnevarnejšo in najsilnejšo morečo sovražnico. — Ako se to zgodi, morali se bodo poboljšati tudi mlinarji, ker prislovica pravi: Od jetike ozdravljeni človek je tako redek, kakor pravičnega mlinarja klobuk.

(Iz c. kr. poštne hranilnice.) Vodstvo imenovanega zavoda razposlalo je uradno okrožnico z izkazom gledé prometa v mesecu oktobru. V tem času se je vložilo v varčevalnem prometu 94.223-krat za 1.638.497 gld. 45 kr., v čekovnem pa 570.272-krat za 82.648.430 gld. 36 kr., skupaj 664.495krat za 84.286.927 gld. 81 kr.; od tega pride na Štajarsko 32.833krat za 3.354.230 gld., na Koroško 9546 vlog za 893.043 gld., na Kranjsko 8140 vlog za 706.239 gld., na Primorsko 11.155 vlog v skupnem znesku 1.299.604 gld. A vrnili so v obeh oddelkih skupaj 173.579krat za 85.209.514 gld., od tega na Štajarskem 4928krat za 1.783.588 gld., na Koroškem 1107krat za 272.139 gld., na Kranjskem 1012krat za 249.389 gld., v Primorji 3263krat za 1.233.423 gld. Od dné 12. januarja 1883, ko so hranilnico otvorili, vložilo se je 32.198.331krat v znesku za 3.634.026.785 gld. 7 kr., a vrnilo 9.401.310-krat za 3.579.362.170 gld. 31 kr.; v blagajnici je tako preostalo 54.664.614 gld. 76 kr. V prometu se nahaja rentnih knjižic 9419 v vrednosti 10.490.880 gld., knjižic vložnic 772.233 in 17.512 čekovnic. Med izplačili je 14.261.395 gld., za kar je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposlal vrednostnih papirjev. Minoli mesec je narastlo število vložnikov v varčevalnem prometu za 5553, v čekovnem za 115, v „clearingu“ za 146 oseb. Vložnih knjižic so na Štajarskem izdali 547 (izplačali 315), na Koroškem 143 (94), na Kranjskem 97 (63), v Primorji 405 (171). — Novo pošto z nabiralnico dobila sta kraja: Podbrda, Nona. — V neuradnem delu okrožnice zaslediš podatke o poštnej hranilnici na Ogrskem; tukaj je koncem septembra bilo v prometu 164.014 knjižic vložnic z 2.156.384 vlogami v znesku za 17.392.323 gld. in s 543.759 izplačili za 12 mil. 883.564 gld. v varčevalnem oddelku, tako od dné 1. februarija 1886, ko je hranilnica začela poslovati. Konečno nahajaš črtice o poštnej hranilnici na Francoskem, Taljanskem, Angleškem, Nizozemskem, Švedskem. Po naših krajih sta dva vložnika izgubila svojo vložno knjižico; jeden v Görenjem Logatcu, vredna je 12 gld., in je dné 5 t. m. dobil novo, če še ni našel stare; drugi pri sv. Juriju pri Taboru s 3 gld. 1 kr., in bode novo lahko dobil dné 15. novembra.

Raznoterosti.

— Drsanje in kopanje je bilo nekda po šolah prepovedano; s slabimi redi v uravnosti so prestopovalce kaznovali; prvo menda zaradi nevarnosti za zdravje in življenje, drugo pa nekaj iz zdravstvenega, nekaj iz uravnostnega ozira; kopanje je bilo dovoljeno le pod gotovimi pogoji. Sedaj pa bode to oboje ne le dovoljeno, šolske oblasti bodo morale skrbeti, da se dijakom prilika daje za drsanje in kopanje; tako namreč velevala naučni minister ekselencen Gautsch. Povsod namreč, kjer to kaže, mora se skrbeti za napravo posebnih javnih igrišč; po takih prostorih naj se mladina v prostih urah giblje v prostem zraku. Veljati ima tudi naslednje: 1. V prvem tečaju šolskega leta naj bodo na vseh srednjih šolah konference, h katerim se tudi pokliče učitelji telovadbe; razpravljati se ima pri teh konferencah, koliko se je že ta ukaz izvrševal, oziroma, kako mislijo to stvar začeti. 2. V letnih glavnih poročilih se ima navesti, koliko se je že po po-

sameznih učilnicah v tem doseglo. 3. V tiskanih letnih poročilih se ima posebej naznaniti, kaj se je v tej zadevi že ukrenilo. 4. Deželni nadzorniki se bodo pri nadzorovanji šol o tem prepričali, koliko se je že po posameznih šolah v tem doseglo, in bodo o vspehih naznanjali višji šolski oblasti. — Prebravši te vrstice, nam pride na misel anekdota iz leta 1848: Stal je dijak-gimnazijec, narodni stražnik (National-Gardist), na straži. Njegov oče ga najde tam, ter mu nevoljno reče: „Za vojaka bode cesar skrbel, a ne jaz.“ — Splošno pa vendarle moramo reči: Namen temu ministerskemu ukrepu je dober, a dosegel bode javljine svoje namere, ker je napaka pri sedanjem šolstvu mnogo globeje, nego se tukaj išče.

— Osemtisoč bal bombaža je zgorelo v Mobilu (Alabama). Škoda znaša milijon dolarjev.

Telegrami.

Dunaj, 11. novembra. Danes je bila v knezoškofijski palači prva škofovska konferenca, kateri je predsedoval kardinal Schönborn. Mej vdeležitelji je tudi dr. Kopp iz Vratislave.

Wels, 11. novembra. Mrzlica vsled ošpic ponehava pri Mariji Valeriji. Upanje je, da v kratkem ozdravi.

Poreč, 10. novembra. Po živahni razpravi je sprejel deželni zbor predlog, da naj ministerstvo uvede italijanščino kot edino veljavni uradni jezik pri sodiščih.

Praga, 10. novembra. Spravni odbor je rešil danes nekatere točke, največ po vladnem predlogu. Mladočehi so naznanili odklonjene predloge z ozirom na ugodnejše stališče predsednika kulturnega sveta nasproti sekcijemskemu predsedniku kot predloge manjšine.

Brno, 10. novembra. Na shodu zaupnih mož moravskih Nemcev je bil izvoljen Weber za starosto. Stranka nemško-narodnjakov se je zelo pritoževala proti strankinemu vodstvu.

Sarajevo, 10. novembra. Včeraj so se vrnili romarji iz Meke zdravi. Na kolodvoru jih je sprejel baron Kučera (!) in obila množica.

Peterburg, 10. novembra. V merodajnih vojaških krogih se vrše posvetovanja o preosnovi ruske vojske v tem zmislju, da se bode rusko vojstvo na suhem delilo v prihodnje v tri velike armade, in sicer v severno, južno in zapadno armado.

London, 11. novembra. Pri Lordmajorjevem banketu je omenil Salisbury, da vse

tako kaže, da se vzdrži Evropi mir vsekako za eno leto. Ker bode carjevič obiskal Indijo kot kraljičin gost, se to zmatra dobrim znamenjem.

Umrli so:

7. novembra. Miklavž Petek, blavec, 38 let, Predilne ulice 7, kap.

8. novembra. Jožef Krašna, umirovljen računski svetnik, 75 let, sv. Petra cesta 14, vodenica. — Jožef Gaisler, štabni narednik, 74 let, Rimska cesta 20, vnetica reber.

9. novembra. Bogomir Jalen, krojačev sin, 17 ur, Poljska cesta 27, oslabelost.

V bolnišnici:

8. novembra. Ivan Meglič, gostjač, 80 let, marasmus. — Urša Pangere, gostija, 65 let, vodenica.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
10	7. u. jut.	730.5	4.4	brezv.	megla	14.10 dež
	2. u. pop.	729.5	6.2	sl. svzh.	"	
	9. u. zveč.	729.9	4.5	sl. zap.	oblačno	
Srednja temperatura 5.0°, za 0.1° pod normalom.						

Srednja temperatura 5.0°, za 0.1° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

11. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld. 75 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16%	88 " 85 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107 " 65 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 40 "
Akcije avstr.-ogerske banke	985 " "
Kreditne akcije	303 " 25 "
London	115 " 80 "
Srebro	" " "
Francoski napoleond.	9 " 14 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 49 "
Nemške marke	56 " 75 "

Stanje avstro-ogerske banke

dné 7. novembra 1890.

(Brzojavno poročilo.)

Bankoveev v prometu	gld. 464,424.000 (— 6 952.000)
Kovinski zaklad	" 244,570.000 (— 432.000)
Listnica	" 199,868.000 (— 1,108.000)
Lombard	" 34,110.000 (— 442.000)

Koverte s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Ustanovljeno 1781. leta.

Zalogo najlepših grobnih spomenikov

ima

Eduard Hauser,

c. in kr. dvorni kamnoseški mojster,

Dunaj, IX., Spitalgasse št. 19.

Grobni nakit od granita, grobno omrežje in grobne svetilnice itd. Naročila za izdelovanje rakev, prevažanje spomenikov in vsa v to stroko sodajoča naročila se hitro in najceneje izvršujejo.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Tuji.

9. novembra.

Pri **Matihu**: Gdč. pl. Jombart z Dunaja. — Freund, trgovec, iz Brna. — Wei s, Handl, Horak, Knecht, Kaiser, Löwy, Schlessinger, Wiesauer, trgovci; Micerowsky, inženir, z Dunaja. — Schiebel iz Zaloga. — Ulrich, trgovec, iz Berolina. — Baron Franc Reebah, c. kr. dvorni svetnik v pok., iz Gorice. — Werth, inženir, iz Dolenje-Avstrijskega. — Kladva, sodnijski pristav, iz Ilir. Bistrice. — Küstner, trgovec, iz Prage.

Razglas!

S privoljenjem visoke c. kr. deželne vlade bode prihodnji četrtek, to je **13. novembra 1890**

nov somenj v Žužemberku.

Trško predstojništvo v Žužemberku,

dné 9. novembra 1890.

(3—2)

Izdajatelj in za vredništvo odgovoren: **Matija Kolar.**

Sargova glicerina zobna crema.

Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont.

Od zdravstvenega urada potrjeno.

Prav prilično na popotovanji. Dišeče okrepčevalno.

Neškodljivo celo za najnežnejše zobe.

V Nemčiji, Franciji itd. se rabi že z največjim vspehom, nadalje na dvorih, v najvišjih krogih, kakor tudi v navadni družini.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. Komad 35 kr.

(3)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.